

#8

גליון לשבת קדש
פרשת ויחי

ניעים
שבת

ניעים שבת
הרב בנימין בוימל

בעילום שם!

האנושי?
זה שעתידי
להוציא את
ממצרים,
לקרוע להם את
הים, להוריד להם מן
מהשמים ולתת להם תורת

הנה הסוד! המנהיג החשוב ביותר ככל ההיסטוריה של עם ישראל, לא נבחר כגין יחוסו הרם ולא בשל כישוריו: הכריזמה; ההופעה; למדנות; התמדה; היקף; אך זרק כגין היותו נושא בעול עם חבירו, עם אחיו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה

סופסוף נולד מושיעם של ישראל. שמחה בכל העולמות! הפרק השני בספר שמות מספר את סיפור לידתו:

אמת?

"וילך איש מבית לוי... מיהו האיש?

ולרך הנולד יש אחות. גם היא אנונימית: "ותצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו"... ויש גם אם מאמצת. גם היא ללא שם (אח, איזה שם!) – "ותרד בת פרעה לרחץ על היאר"... פרשת "שמות" ללא שמות? הכל אפוף מסתורין, לוט בערפל. סודיות מובטחת. למה ומדוע?

מה שמו? מסוקרנים אנו לדעת מיהו אביו של גדול הדור. סליחה, גדול הדורות! "אב לחכמים ולנביאים, לקודמים לפניו ולבאים אחריו". נמשיך: "ויקח את בת לוי... גם לאמו אין שם? האם לא נדע מי זכתה להיות אמו של מבחר המין

אך אל דאגה, פרטי שמותיהם של בני משפחתו של משה דלפו. מתברר שאביו **עמרם** אחד מחשובי האומה, אם לא החשוב שבהם. אמו **יוכבד** מיוחסת ביותר, בתו של לוי בעצמו! אחותו **מרים** כבר מתנבאת והיא רק בגיל שלושה! ומנין זלג המידע הסודי? – מהפרשה הבאה. שם הכל "הותר לפרסום": "ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה... הוא אהרן ומשה אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים". (שמות 1, כ-כו) לפתע הכל מכורש, גלוי לכל העם!

אך עתה, לאחר שהכרנו את משפחתו של משה, השאלה רק מתעצמת. הלא נולד לגדול הדור (סוטה יב.) ולאמה של מלכות. אחותו הגדולה נביאה, אחיו הגדול עתיד להיות ראש הכהונה, בנש"ק אמיתי מכל

שביבי | הרב אהרון בייפוס
אמונה

"וייטב אלוקים למילדות". במה היטיב?

זאת משלים הפסוק שלאחריו, בסופו: "ויעש להם בתים". (ע"פ פרש"י: "מהי הטובה ויעש להם בתים").

אך יש שחילקו את שני הפסוקים לשני חלקים: ה"וייטב..." התקיים ע"י: "יורב העם ויעצמו מאוד". כי ברור שהטובה הגדולה ביותר, כאשר החזון מתגשם, והמאמצים נושאים פרי.

ואלו בהמשך: "ויעש להם בתים", אינו כשכר בלבד. אלא תוצאה ישירה של: "כי יראו המילדות את האלוקים".

כי כש"המנוע" הוא יראת שמים, זה מניב תוצאות של בתים מפוארים, בתי-כהונה, לוויה, ומלכות!!! בבחינת טופח ע"מ להטפיח... (ויש שיטענו שלזה כיוון רש"י ודו"ק).

הצדדים, פאר היחוס! מדוע אם כן העלימה התורה את משפחתו המפוארת בסיפור הורתו ולידתו בקדושה?

התשובה: היא הנותנת. בדיוק בגלל זה. כדי שלא נעלה בדעתנו שזו הסיבה שבגינה נבחר למנהיג ישראל. אבא שלו אמנם גדול הדור, אמא שלו... אח שלו... אחות שלו... אך לא זו הסיבה. ממש לא.

מה היא כן הסיבה? מדוע באמת זכה? אלו מבחנים עבר טרם נבחר לגדולה על ידי הקדוש ברוך הוא בעצמו?

נעיין ב"קורות חיים" של משה כפי שמופיעים בפסוקים. בן שמונים שנה היה משה רבינו, עליו השלום, בעת היבחרו במעמד הסנה. מה עשה באתם שמונים שנה? אין אנו יודעים כמעט כלום. שכן מאז נלקח על ידי בת פרעה, בחרה התורה לספר על שלושה אירועים בלבד. שלושה סיפורים בשלושה ימים וזהו. תו לא מידי. משמע: מעשים אלו, הם הם גדולתו של משה רבינו, בהם נבחן ובהם זכה.

המעשה הראשון: "ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו". היכן גדל? בארמונות הפאר של פרעה, עבדים לימינו ומשרתים לשמאלו "צולים לו בשר ומסננים לו יין"... אך הוא נתן עיניו ולבו אל אחיו הסובלים. כבר בסויר הראשון הוא נתקל ב"איש מצרי מכה איש עברי" - מחבל חמאסי שמתעלל ביהודי! העוול זועק לשמים והוא מחסלו בירי י-ה, אף שהוא יודע שהוא מסתבך עם החוק הנאצי של מצרים.

המעשה השני: "ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים". הפעם מדובר ביהודי שמתעלל ביהודי. זהו עוול פחות נורא, אך גם כאן הוא מתערב ומושיע את המוכה: "ויאמר לרשע, למה תכה רעך?!" בגין פעילות חתרנית זו, נאלץ הוא לברוח למדין. וכך, אחרי שני סיורים בלבד, הפך משה מ"נסיך" בארמון המלוכה לפליט בארץ זרה. הומלס. ללא קרובים, ללא מקור הכנסה וללא לחם לאכול.

המעשה השלישי: התעלות נוספת. "ולכהן מדין שבע בנות, ויבואו הרועים ויגרשום". תוקפנות של מדיינים נגד מדייניות. מה לו ולהם? יכו זה את זה כאוות נפשם... ("אני מאחל הצלחה לשני הצדדים" אמר בשנינות לפני כ-40 שנה רה"מ דאז, על מלחמת עירק-איראן, הלוואי זכינו!) אך שוב הוא "יבקש את נרדף", הוא אמנם חסר-כל אך לא חסר-ישע, "ויקם משה ויושיען"... גם כפליט, יעזור ויגן ויושיע, את מי? את ה"שיקצעס" מה"שקצים".

הנה הסוד! המנהיג החשוב ביותר בכל ההיסטוריה של עם ישראל, לא נבחר בגין יחוסו הרם ולא בשל כישוריו: הכריזמה; ההופעה; למדנות; התמדה; היקף; אך ורק בגין היותו נושא בעול עם חבירו, עם אחיו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה.

"וירא ה' כי סר לראות" (את הסנה) - ראה הקדוש ברוך הוא במשה סר מעסקיו לראות בסבלותם, **לפניך**: 'ויקרא אליו אלקים מתוך הסנה' (רבה א, כז). "סר מעסקיו" - אלו עסקים? נדל"ן? מניות? - מעסקי עבודת האלוקים הוא סר כדי לשאת בעול עם הזולת.

כך למד מסבו - לוי, אבי השבט הנבחר, שבט התורה והעבודה. בזמן שאחיהם השתעבדו, היו שבטו של לוי פנויים מעבודת הפרך (תנחומא, וארא, 1) ובוודאי למדו בשטייגען עצום בבתי המדרשות. אך לבו של לוי נתון לצער אחיו והוא נותן שמות לבניו שמבטאים את צערם: גרשון - על שם הגרות, קהת - על שקהו שניניהם של ישראל מעבודה קשה, ומררי - על שם ה'מרור' שאכלו שם... כך ביאר השל"ה הקדוש: (דרך חיים תוכחת מוסר) והוסיף: **"ומכאן ילמוד האדם להשתתף בצער הציבור אע"פ שאין הצרה מגעת לו"**.

זכרו תורת משה עבדי!

מצטמצמת

בבחינת

שם מתוך

רשימה

שמית, שיהיה

קליט יפה

ו"עדכני". מדובר

בעבודה חינוכית

מתמשכת העוסקת בגילוי

והכרת היכולות של המתחנך למתחנך

ודאגה שיביאם לידי שימוש ומימוש.

רק כך מובטח ההורה, כי בנו יתמלא

בסיפוק, משמעות וחיוניות ולא ייפול

ל'מרה שחורה' עצב ועצבנות.

צידה לדרך:

אל תרצו בשבילם. תגרמו להם
שהם ירצו לעצמם.

כמו כן, "הכרת המהות" תשמש

כתשובה הולמת לתמיהת אנשי חינוך

והורים רבים העומדים חסרי אונים

מול תופעת "חוסר מוטיבציה" בקרב

תלמידים וילדים. הנוכחים במסגרת

הלימודית אבל בוהים, אדישים ללא

כל גילוי עניין ורצון להצליח בלימודים.

עלינו לזכור כי הנעת האדם לעשייה

תלויה בתחושת ההנאה והתועלת שהוא

חש ומכיר. לא די ברצון המחנך בכדי

שגם הילד או התלמיד ירצה. עלינו

לגרום לכך שגם הוא ירצה. ישנם גורמי

הנעה חיצוניים כדוגמת **תגמול** על מנת

לגרום לחניך שגם הוא ירצה. וישנם

גורמי **הנעה פנימיים** שמושגות על

ההכרה וההבנה שבעשייה זו אין הוא

מרצה את הוריו ומוריו, אלא בעצם

מביא לידי ביטוי וביצוע את עצמו וזה

כל תכליתו.

ואולי לזה כיוון הספורנו בביאורו: "ואלה

שמות..." - "אלה הנזכרים בכאן היו

ראוים להודע בשם כי כל אחד מהם ראוי

להיות נחשב איש על שמו המורה על

צורתו האישיית..."

בשעת

לידתו של

אדם אחת

המשימות

הראשונות

המוטלות

על הוריו היא;

לקרוא לו את שמו.

מעמד זה בו ההורים

עונים לשאלת: "ויקרא שמו

בישראל..." הינו מעמד סגולי ובעל

השפעה עצומה על עתידו של הרך

הנולד. על כובד האחריות וה"נבואה"

שנזרקת בהורים בשעת קריאת השמות

"כתבו חכמי הקבלה כל השמות

שבעולם אינם במקרה כמו שחושבים

הבריות שאביו קורא לו כן במקרה בלי

שום טעם, אלא הכל בהסכמה מאתו

יתברך, שגלוי לפניו מה ענין האיש

הזה ופעולתו, כן מזדמן בפה אביו

לקוראו בשם" (עמודי שמים, אות כ"ב).

שם מבטא **מהות**, ומהות באה לידי

ביטוי ב'**עולם המעשה'** ובמציאות,

ברמת הביצוע והיכולות של הדבר. על

מנת לשבר את האוזן נשתמש בדוגמה

הבאה: עץ הינו חומר גלם, הצורות

השונות שניצור בעץ יקבלו את שמם

השונה, פעם נקרא לזה כיסא ופעם

שולחן. **כיסא** מהותו לשמש לצורכי

ישיבה, **השולחן** לצורך הנחת חפצנו

וכלינו. ברגע שלא נוכל כבר לשבת

על הכיסא, יחדל הוא להיקרא כיסא,

ומשכך, איבד את מהותו וחוזר למצב

החומר שקדם לצורתו.

כן הוא האדם, שמו מבטא את **מהותו**,

יכולותיו וחובתו בעולמו. מגמת חייו

להביאם לידי ביטוי ומימוש במשך קיומו

עלי חלדו. אשר על כן, בהיעדר הלימה

בין רמת הביצועים והמעשים **לשמו -**

מהותו יחוש הוא בחוסר סיפוק וריק

פנימי המטרידים את מנוחתו ומשמשים

כסימני היכר לכך שמאבד הוא את

"צורתו". הרי הוא כאותו בול עץ שאיבד

את צורת הכסא שבו וחדל להיות

רהיט שמיש הראוי למקום ונוכחות בין

הרהיטים.

מלאכת קריאת השמות איננה

"וַיִּקַּם מֶלֶךְ הַדָּשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף"

ובאמת שאלה, איך הוא לא הכיר את יוסף? ונראה לי לומר, שעד כה עם ישראל היה בדרגת 'הולך ומוסיף' ומתקדש בעבודת ה', אך אחרי שכל השבטים נפטרו, עם ישראל החל להתדרדר ורק ל'הוסיף' לרע ולא לטובה...

כידוע שעם ישראל הגיע במצרים כמעט עד לכחמישים שערי תומאה!

ולכן פרעה אמר: **"אני יודע שמעלת עם ישראל זה רק לעלות ולהוסיף! זה לא עם ישראל שאני מכיר!!! 'יוסף' לכה לרע... אני לא מכיר!"**

ומה איתנו?

לכן שאדם רוצה להוסיף בעבודת ה', הוא יעשה זאת ע"י פעולות פשוטות ולא מוגזמות, כלומר אם אני אגיד עכשיו לעולם אני לא

ידבר לשון הרע... זה לא יתפוס בחיים! זה נטו דמיונות! היצר הרע לא פראייר הוא ישר יפעיל לחצים ויפיל אותנו. כי זה לא הגיוני כלל להפוך את כל החיים במכה אחת, נצרך לזה תעצומות נפש אדירות! כמו שאחד ינסה להרים משקולות של 200 ק"ג בפעם הראשונה!

זה לא שייך כלל. כך גם הנשמה, בשביל להשתנות צריך להתחיל במה שקל לנו יותר ולא להיכנס כרגע למקומות שקשים לנו.

התפקיד שלנו הוא להגדיל את השטח שאנחנו כן מסוגלים. וזה הסוד הגדול של הולך ומוסיף! **מי שיודע להוסיף בעבודתו, הוא השליט!**

זכורני, כשהייתי ילד... עברנו דירה ולא הכרתי את התושבים שהיו באותו מקום.

קמתי בוקר אחד ויצאתי מהבית לכיוון תחנת האוטובוס, בעודי הולך על המדרכה עובר מולי ערבי, אשר היה נראה כמו עובד בניין... הוא לפתע עוצר אותי.

"היי חביבי, תגידי לי את יודעה איפה גרים יעקב ואיצקי?" אמר בייאוש.

אני עוצר רגע לחשוב... אני לא מכיר את החבר'ה האלה... הרהרתי.

"אני לא מכיר אותם, אנחנו חדשים פה!" והמשכתי ללכת.

חזרתי הביתה בצהריים ונכנסתי הביתה, פתאום אני רואה את אותו ערבי מהבוקר עושה שפכטל על הקיר שלנו בסלון...

הוא מסתכל עלי בצורה חשדנית...

"וואלה ילד יא מג'נון, מה אתה עושה פה? אמרת שאתה לא מכיר את יעקב ואיצקי!"

אני מסתכל עליו כלא מבין....

ומתחיל לצחוק... "יעקב ואיצקי"

"שתהיה בריא! התכוונת למשפחת יעקוביץקי! חחח...

הבה נתבונן בשמות אבותינו הקדושים, **אברהם** מלשון **רוממות**, **יצחק** מלשון **צחוק-שמה**, **יעקב** מלשון **עקביות**. כל השמות של אבותינו מעידים על יסודי עבודת ה' של האיש היהודי, **רוממות, שמחה ועקביות!**

והנה אנו רואים עוד יסוד חשוב מאוד והוא שייך ליוסף מלשון מוסיף! כבר נאמר בפרקי אבות (פ"א מ"ג): "ודלא מוסיף יסף, ודלא יליף, קטלא חייב", פירוש, מי שאינו טורח להוסיף בעבודת ה' וללמוד תורה, נחשב כמת! כיון שכל מהותו של היהודי שהוא הולך ומוסיף על דרגתו.

לחזור למצרים שוב, כיון שכל מה שהקב"ה מפזר יהודים בכל העולם, זה בשביל ללקט הניצוצות שנפלו. אבל במצרים שעם ישראל גמר ללקט את כל הניצוצות, צייתה התורה שאין לחזור לשם.

וב'בן איש חי' [פרשת ויגש שנה שניה] שזה העבודה של כל העולם שהנשמה יורדת ולכל אחד יש מה שצריך לתקן ע"י לימוד תורה ומצוות וזה כמו 'ביום השוק' יש קונים ויש מוכרים הצדיקים שעושים מצוות ולומדים תורה אז הם הקונים, והרשעים שעושים עבירות הם כמו המוכרים.

וזה מה שכתוב כשירדו אחי יוסף למצרים יוסף אמר להם שאם ישאל פרעה מה מעשיכם? תאמרו לו אנשי 'מקנה' אנחנו, ובא לרמז להם שירדו למצרים בשביל לקנות – לאסוף הניצוצות.

והיות ובשבועות אלו אנו קוראים בתורה את הפרשיות בהם היו עם ישראל במצרים, לכן ימים אלו מסוגלים לתקן את כל הדברים שפיזר אדם בחטאיו.

ולכן ראוי שמי שאינו מסוגל לנהוג בצומות וסיגופים כמובא בדברי האר"י. ירבה בלימוד בעיון התורה, וכן בברכות הנהנין, לכוון כראוי ובנחת וע"י זה יעלה את ניצוצות הקודש שנמצאים במאכל.

מה שעם ישראל גלו למצרים ועבדו עבודת פרך זה גזירת ה' יתברך, מכל מיני סיבות ואין אנו יודעים כל דבר.

אבל בכתבי האר"י מובא, שאחד הסיבות שגלו למצרים, זה לתקן הרבה פגמים שהיו בבריאה, וכל מי שנולד במצרים לעבוד עבודת פרך זה גלגולים של דור המבול ודור הפלגה וחזרו למצרים לתקן את מה שפגמו. וכמו שבדור הפלגה בנו בנין גבוה בלבנים כנגד זה באו למצרים ע"י בניה בחומר ובלבנים.

ומה שעוד ידוע מהאר"י ומובא ב'אור החיים', שבבריאה יש מושג של ניצוצות הקדושה שהתפזרו בעולם מחמת חטאי אדם הראשון ועוד כמה דורות שפגמו, והתפקיד במשך כל הדורות זה ללקט ולהחזיר את ניצוצות הקדושה למקומם, וע"י קיום תורה ומצוות אנו מעלים את הניצוצות של הקדושה עוד ועוד. וח"ו ע"י העבירות הוא עושה להפך. והעבודה הזו תמשך עד הגאולה השלימה.

והובאו דברים אלו בצ"ח במסכת ברכות [ט:] על הגמרא שאומרת שעם ישראל יצא ממצרים עשאה כמצודה שאין בה דגן וכמצולה שאין בה דגים. וכותב הצ"ח שם בשם האר"י שבעצם עם ישראל ע"י עבודת הפרך הצליחו ללקט את כל הניצוצות שהתפזרו במצרים. ולכן צוותה התורה שאסור

אילנא רברבא ה' דב סוקולובסקי

כומר-חמור

בנות, ותר"י: ולאונס דמדין שבע בנתא. ובשמות ג, א: צאן יתרו חותנו כהן מדין, ובתר"י: רבא דמדין. ובשמות יח, א: כהן מדין, ובת"י: אונס דמדין

ובפי' יונתן בשמות ב שם שאונס הוא חמור, ודיבר הכתוב בגנותו. וכן מביא מהערוך שם. ויל"ע מדוע בפרק ג' התרגום כתב רבא דמדין ולא חמור. ובעל התורה תמימה בספר מקור ברוך (ח"ג עמ' תשמז) כתב ד'אונס' הוא כומר וזו מילה בפרסית, והבחור הזעזער החליף בין כומר לחמור. ובערוך השלם (הוספות על הערוך) גם כתב כהמקור ברוך ע"ש.

בספר קרבן מנחה (חאגיז) (יש חדש במאורות) כתב שכשיתרו והיה מתקוטט עמהם היה המשך בעמ' הבא <

לא לצום שובבי"ם: מובא בקובץ

אילנא רברבא (חלק תעניות, שנות עמ' טו-לב) מאמרים יפים ונפלאים על עניני שובבי"ם, ובשנה זו שמעוברת היא יש מהקדמונים שדוקא בשנה כזו נוהגים שובבי"ם מתרי טעמי, חדא דאז יש יותר מחצי שנה בין תענית בה"ב לבה"ב, ועוד שבשנת העיבור מעוברות עלולות להפיל ע"ש.

אמר האדמו"ר מצאנז קלויזנבורג צ"ל **עיקר התענית רק לאלו שאינם בני תורה אבל בני תורה שעוסקים בתורת אמת עיקר תשובתם בהוספה בלימוד התורה. וזה מעצת היצר להפך את הדברים אצל בני התורה** (רעוא דרעוין בשלח תשל"ח).

חמור: שמות ב, טז: ולכהן מדין שבע

צדדי הספק:

צד 'א' האם מ ש א י ל י העגלות בדין הם עושים, היות והם משערים שהמרכול מרשה, הגם שלא ניתנה רשות מפורשת?

שאלה: האם יש איזה שהוא הוראת היתר "להשאיל" עגלות מהחנינות ("יש חסד" או 'כרכל-טוב') וכמו כן האם מותר (או הוכחה) למוציא עגלה שכזו בצדי דרכים להשיבה למרכול?

וא"כ אתה גם פוטר הגנב מהחיוב שלו ואדרבה אתה גם מזכה אותו, ובפרט הכי, שהיו רק שואל ויתכן שאין לגזלן קנייני גזילה בחפץ, ואמנם עדיין יל"ע גם אם יש לי מצוה אולי אין לי חיוב השבה כיון שהרי אינו אבודה שהיא כעת ברשות הגנב.

צד 'ד' האם כאשר זה שלקחו מהחנות רואה שהעגלה כבר לא ליד ביתו, האם הוא יכול להניח שמסתמא החזירו את זה לחנות, או שמחויב בתשלום?

צד ה' אם יש דין השבת אבידה יש לעיין האם הוא בגדר שזקן ואינו לפי כבודו, שמחזיר יחדו בו שהוא לקחו שלא ברשות והוא חילול ה'?

עיין מח' תוס' ב"מ כ"ב ד"ה מר זוטרא שכיון שפסקינן כאביי שיאוש שלא מדעת לא הוי יאוש, ולכן אסור לאכול מדבר שאינו שלו אע"פ שיודע בחבירו שיתרצה אילו ידע, ובש"ך ס' שנ"ח חלק וסובר ששאני מיאוש שלא מדעת שאם היה יודע מקום האבידה לא היה מתייאש, משא"כ הכא שמשערים שדעת חבירו שרוצה ועיין קצות ונתיבות רס"ב סק"א.

צד ב' האם זה משנה שאני לא מתכוון לגזול רק להשאיל ואח"כ להחזיר?

עיין ב"ב פ"ח שואל שלא מדעת גזלן הוי ובש"ע שנ"ט ס"ה, ורצ"ב ס"א ובגר"א שם ועיין ברכת שמואל ב"ק ד' ד' האם הוי גזלן על החפצא או רק על תשמישי החפץ (כיון שלא כיון לגזול החפצא רק להשתמש) ועיין בחידושי ר' ראובן ב"ק ס"ח שלפ"ז יתכן שאין לשואל שלא מדעת קנייני גזילה בחפץ.

צד ג' האם מותר לאדם מהרחוב שעובר להחזיר את העגלה לחנות?

האם מחויב בהשבת אבידה, או שכיון שהשואל הוי גזלן ויש לו בחפץ קנייני גזילה אין רשות להחזיר החפץ שקצת שייך לשואל-הגנב וכן גונבים ממנו המצוה שלו - להשיב הגזילה, וכמו"כ יתכן שאתה מפסיד לו, כי אם לא יודע אם הוחזר יתכן שמחויב להחזיר לחנות ויהיה לגנב הפסד ממון מספק.

עיין ס' שמ"ח ס"ז וחזו"א ב"ק ט"ז ס"ק כ"א, דעת המרדכי והרא"ש שיש השבת אבידה על חפץ גזול, ועיין תוס' ב"ק ס"ט ד"ה כל שלקטו, שהגזלן צריך הגזילה כדי להיפטר מן הנגזל ע"ש, ופה עדיף טפי כיון שאתה לא לוקח לעצמך, הרי לוקחו רק להחזירו לחנות

> המשך מעמ' קודם

בעיניהם כחמור וכשמשה בא, עשה אתם שלום ואז קראו לו רבא דמדין וכשהלך להתגייר (בפ' יתרו) שוב זלזלו בו וקראו לו חמור. וא"כ פירושו של התרגום הוא מאנשי מדין כבר. (וע"ע בכ"ז בספר תורה שלמה ואכ"מ).

הפטורה: מנהג שכנזים לקרא בישעיה (כז) הבאים ישרש יעקב, ומנהג הספרדים לקרוא דברי ירמיהו. הקשר בין הבאים ישרש יעקב לפרשת שמות הוא רמז לבנ"י שבאו למצרים והתרבו. והקשר בין הפטרת הספרדים שירמיהו לא רצה לילך להתנבא וכמו שמשה סרב בתחילה. אכן גם בהפטרת האשכנזים רמז ד"ז דכתיב צו לצו קו לקו (זייער שיין זייער שיין) שיי"מ שם שפירושו למי אתנבא והם אינם רוצים לקבל ע"ש.

**במקום
תשובה**

כמה שהעירו שלא מתאים שנדבר מנושאי השעה וכדו' הגם שאני מבין כאבם, אני חושב שכדאי לעיין בספר פרקי קנין דעת (להגר"ש וולבה זצ"ל) עמ' יד' שהביא דברי התוס' סוטה כא ד"ה ת"ח "שסתם ת"ח תורתו אומנתו ועוסק בה ומהרהר כל שעה ואינו הולך ד"א בלא תורה והסביר, **"כי ת"ח כל מה שהוא רואה ושומע מיד מקשר לסוגיא ובלשונו הזהב שהוא רואה רוכב סוס שעובר לידו הוא מיד מתחיל להרהר אם רוכב כעומד או כמהלך דמי ואם הוא יכול לקנות מטעם חצר והלא בהמה הוא חצר מהלכת היא ומה ההבדל בינה לבין ספינה ההולכת ביים זוהי גישתו של בר דעת - ועולמו של בן דעת" עכ"ל.**